

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Samtlige ministerier mv.

Dato: 1. april 2009

J.nr.: 323-0001

Indberetning marts 2009

Politiske forhold.

Landsstyrets klimaindsats.

Landsstyrets administration har i en pressemeddelelse sammenfattet om landsstyrets klimaindsats, efter et møde den 12. marts 2009 mellem Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer Kim Kielsen og Klima- og Energiminister Connie Hedegaard, at en særlig grønlandsk reduktionsstrategi for klimagasser er under udarbejdelse og forventes forelagt for landstinget i foråret 2009.

I relation til drøftelserne om Grønlands deltagelse i en aftale efter Kyoto-protokollens udløb har landsstyremedlemmet fremhævet, at "...det er afgørende for Grønlands økonomi at få mulighed for udvikling og vækst i fremtiden. Grønland skal således have mulighed for at udnytte de vækstpotentialer, der findes i landet, særlig nævnte han råstofsektoren og energiintensiv industri."

Landsstyrets såkaldte reduktionsstrategi for udledning af drivhusgasser 2008-2012 forventes at indeholde en række anbefalinger til virkemidler, der kan begrænse drivhusgasudledningen. Særligt i varmesektoren vurderes der at være et stort reduktionspotentiale.

Der tilstræbes en reduktion i drivhusgasudledningen på ca. 180.000 tons CO₂ ækvivalenter indenfor en årrække¹.

Reduktionsstrategien udarbejdes som led i implementering af rammeaftale mellem Grønland og Danmark vedrørende ratifikation af Kyoto-protokollen.

---

¹ Om Grønlands energiforbrug, udledning af drivhusgasser mm. kan der henvises til min indberetning for november 2008.

I en kommentar *Ambitioner og realiteter omkring Grønlands klimabestræbelser* af 17. marts 2009 tilkendegiver landsstyremedlemmet bl.a.:

”Landsstyret erkender blankt at Grønland har svært ved at leve op til Kyoto-aftalens krav om at nedbringe CO₂-udledningen med 8 % frem til 2012. En aftale som daværende landsstyre i 2001 har indgået, er desværre ikke blevet fulgt stramt nok op, men det er ikke ensbetydende med at Grønland slet ikke har igangsat initiativer for at nedbringe CO₂-udledningen.

...

Det er dyrt at sammenholde landet på grund af de store afstande mellem beboelserne, hvor forsyning og transport foregår via skibs- og flytransport. Samfundets infrastruktur er spredt i næsten 70 bebyggelser rundt omkring, hvor der er forholdsvis små enheder til elværker, skoler, butikker, alderdomshjem osv.

...

Landsstyrets mål om etablering af miljøvenlige og vedvarende energikilder er det vigtigste bidrag, som Grønland har i klimaspørgsmålet. Ikke nok med miljøvenlig energi, er dette også med til at gøre Grønland mere økonomisk selv bærende.

Vandkraftværker er blevet bygget siden 1988, hvor 40 % af det samlede elforbrug i dag dækkes af vandkraftenergi. /.../ Når Sisimiut vandkraftanlæg tages i brug, vil forbruget af fossile brændstoffer til elproduktion sænkes yderligere. Og landsstyret undersøger muligheder for vandkraftanlæg i Ilulissat, Qasigianguit og Paamiut.

...

I takt med stor tilslutning til selvstyre den 25. november 2008, har Grønland forpligtet sig til at opnå en mere økonomisk selv bærende økonomi. Men erhvervsmulighederne er få, og eneste større udviklingspotentiale ligger i mine- og råstofområdet samt energiintensiv industri.

Jeg har været meget påpasselig med ikke at begrænse Grønlands udviklingsmuligheder i fremtiden. Derfor er Grønlands udgangsposition i forhandlingerne med den danske stat omkring reduktion af CO₂-udledningen ikke baseret på 2009, men på hvad der kommer af aktiviteter i mineral- og råstofudvindingen samt energiintensiv industri i fremtiden.

Men Grønland skal ikke gå på kompromis med miljøkravene. Og vi vil - fortsat - bestræbe os på at sænke CO₂-udledningen.”

Erhverv og Økonomi.

Pristal for Grønland pr. 1. januar 2009.

Grønlands Statistik oplyste den 17. marts 2009, at forbrugerpriserne i 2008 steg med 4,5 pct.. Det afspejler en lavere inflation end i 2007. Særligt i 2. halvår 2008 har prisstigningerne været særdeles beskedne.

Overenskomstforhandlinger på det offentlige arbejdsmarked.

Grønlands største fagforbund *SIK* indgik den 10. marts 2008 aftale med Grønlands Hjemmestyre om fornyelse af 18 overenskomster og aftaler med det offentlige for perioden 2009-2012, inden for en ramme på 10,1 % af lønsummen.

Der er endvidere sket en fornyelse af overenskomsten med *Atorfillit Kattuffiat* for navigatører i statens tjeneste i Grønland for perioden 2008-2011 på et tilsvarende niveau.

Derimod er det ikke lykkedes at forhandle en overenskomstfornyelse på plads for sundhedspersonale under sundhedskartellet *PPK*. *PPK* forlod forhandlingerne med hjemmestyret den 29. marts 2009, uden at der er aftalt nyt møde. Det er særligt lønvilkår for sygeplejersker på sygehusene, der ikke har kunnet opnå enighed om.

Afgiftsforhøjelser har ikke givet de forventede indtægter.

KNR's radioavis oplyste den 3. marts 2009, at et forsøg på at øge Landskassens indtægter med 100 mio. kr. ved afgiftsforhøjelser i efteråret 2007 på sukker, alkohol og tobak er slået fejl. Den reelle merindtægt fra afgiftsforhøjelserne i 2008 blev kun på 3,6 mio. kr., mod altså budgetteret 100 mio. kr.

Landstinget vedtog i oktober 2007 en forhøjelse på indførselsafgifter på sukkerholdige drikke, alkohol og en række tobaksvarer. Udover denne forhøjelsen blev der indført en afgift på sukkerholdige og alkoholiske drikke, der er fremstillet i Grønland. Med de nye ændringer havde landstinget en forventning om, at de to forslag samlet vil indbringe 100 millioner kroner til landskassen. Beslutningen om afgiftsforhøjelser skulle bringe balance i Landskassens budgetter.

Olieselskab borer et år før tid i Grønland

Direktør i NunaOil A/S Hans Kristian Olsen oplyser til KNR's radioavis, at Cairn Energy - en af de store licenshavere på kulbrinteområdet offshore Grønland - nu vil bore et år tidligere end planlagt.

Hans Kristian Olsen forklarede til radioavisen, at de to efterforskningsboringer, som Cairn Energy vil udføre, normalt ville have kostet 550 mio. kr. Men det vil nu blive betydeligt billigere, fordi priserne er sænket på grund af finanskrisen. Der regnes med, at boring af to brønde vil kunne gøres for 330 mio. kr. og dermed ca. 220 mio. kr. billigere.

Så nu kommer der et boreskib allerede i 2010. Det kan også give andre lyst til at benytte sig af den mulighed, fordi det er meget dyrt at få et boreskib til Grønland.

- Der vil uden tvivl være andre selskaber, der vil prøve at udnytte denne chance, for også at kunne benytte samme skib til egne boringer, mener Hans Kristian Olsen. Han understreger, at man ikke kan regne med, at Cairn Energy vil finde olie allerede ved det første to boringer. Men informationerne, man vil få ud af boringerne, vil alligevel være til stor gavn i fremtiden.

Andet.

Grønlandsmesterskab i hundeslædekørsel.

Med stor deltagelse og med stor publikumsinteresse blev det årlige Grønlandsmesterskab i hundeslædekørsel *Avannaata Qimussersua* afviklet den 28. marts 2009 i området ved Ilulissat. Omkring 40 deltagere fra Sisimiut i syd til Upernavik i nord deltog i mesterskaberne. Strækningen på cirka 40 km. blev kørt på knap 2 timer.

Vinder af mesterskabet blev den 64-årige veteran Ville Siegstad fra Ilulissat, som tidligere har vundet GM i 1996 og 2004. Han har som præmie fået 20.000 kr. samt 30 sække hundefoder fra mesterskabets hovedsponsor Royal Canin

Foto: Bent Storch Petersen

Hundeslædeføreren Ilannguaq Berthelsen fra Ilulissat vandt 1.000 kroner for at have feltets flotteste hunde. - Dommerpanelet kigger på om hundene er i godt huld, ser godt ud, er sunde og at de ikke taber pels, siger formand for slædekøreforeningen Mikkel Jerimiassen til KNR's radioavis.

- De deltagende hunde fra Ilulissat kender jeg jo fra min hverdag her i byen. Og de har dygtige ejere, der passer godt på deres hunde, siger dyrlæge Elisabeth Mærsk-Møller fra Hjemmestyrets veterinærafdeling til radioavisen.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller